ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

__Հայոց լեզվի և գրականության___
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ _Բաբուռյան Հ. Ռ._ /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № __2__

«_12_» _____սեպտեմբերի_____ 2023 թ.

ՀԼԳ/բ-016 – «ԲՆԱԳՐԻ ԼԵԶՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ»

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ **011401.00.6 -Հայոց լեզու և գրականություն**
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **011401.19.6 -Հայոց լեզու և գրականություն**
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **Մանկավարժության բակալավր**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ **_Հայոց լեզվի և գրականության_**
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ **____առկա ___________**
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ առկա **__4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ**

Դասախոս(ներ) ՝ **Շողիկ Ղուկասյան**
/անուն, ազգանուն/

Էլ.հասցե/ներ՝ shoxerik4@gmail.com

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրով սահմանված խնդիրների լուծման գործընթացում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
    12.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
    12.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
    14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
    14.2. Հարցաշար
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Բնագրի լեզվաբանական վերլուծություն» դասընթացը կարևորվում է բանասիրության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է **011401.19.6** <u>Հայոց լեզու և գրականություն</u> կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝

- Բնագրի լեզվաբանական վերլուծության զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Վերլուծության չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Վերլուծելու և զուգադրելու, համեմատության ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Բնագրի վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- Սովորեցնել բնագրի լեզվաբանական վերլուծության տեսական հիմքերը:
- Բացատրել գործնական վերլուծության օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել բանասիրական հետազոտություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել բնագրերի լեզվաբանական առանձնահատկությունները գեղարվեստական բնագրերի համատեքստում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/.

«Բնագրի լեզվաբանական վերլուծություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների՝ հայոց լեզվից ունեցած գիտելիքների, հմտությունների առկայությունը, գիտելիքները «Ժամանակակից հայոց լեզու», «Գրաբար» դասընթացներից:

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների:

4. **Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] .**

«Բնագրի լեզվաբանական վերլուծություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա բնագրի լեզվաբանական վերլուծության տեսական հիմունքները,
2. իմանա գործնական ուսումնասիրման մեթոդական հիմքները,
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի գործնական հետազոտության մեթոդներին,
5. կարողանա տիրապետել վերլուծության չափանիշներին,
6. կարողանա վերլուծության շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

<u>Ա) Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

<u>ԳԿ1</u> վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
<u>ԳԿ4</u> մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
<u>ԳԿ9</u> խնդիրների լուծում,
<u>ԳԿ10</u> որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

<u>ՀԳԿ1</u> գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
<u>ՀԳԿ2</u> հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
<u>ՀԳԿ3</u> սովորելու ունակություն,
<u>ՀԳԿ8</u> ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

<u>Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)</u>

<u>ԱԿ2</u> հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
<u>ԱԿ4</u> ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
<u>ԱԿ6</u> կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
<u>ԱԿ11</u> տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
<u>ԱԿ14</u> տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

---

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան։

5. **Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].**

«Բնագրի լեզվաբանական վերլուծություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքները և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մանկավարժական մասնագիտական գործունեության ընթացքում, գործնական լաբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և մանկավարժական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. **Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	**2 կրեդիտ/60 ժամ**

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	
Գործնական աշխատանք	28
Սեմինար պարապմունք	
Լաբորատոր աշխատանք	
Ինքնուրույն աշխատանք	32
Ընդամենը	60
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	Ստուգարք

7. **Ուսումնական աշխատանքների տեսակները[4]** .

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել :

[4] Թողնել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **<u>Ինքնուրույն աշխատանքը</u>** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

  - **<u>Ռեֆերատ</u>** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - <u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u> – ուսանողների ակտիվ գործունեության
  - <u>Աշխատանքային տետր</u> – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
  - <u>Զեկույց</u> – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են**՝ գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

---

[5] Թողնել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[6].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Բնագրի լեզվաբանական վերլուծության առարկան և հիմնախնդիրները:			2		3
2.	Բնագրի հնչյունային վերլուծություն: Հնչյունաբանական վերլուծության հիմնական սկզբունքները:			2		3
3.	Բնագրի բառապաշարային քննություն:			4		3
4.	Բառը լեզվաբանական բնագրերում:			2		3
5.	Բնագրի բառակազմական վերլուծություն: Հիմնական առանձնահատկությունները:			2		3
6.	Բնագրի ձևութաբանական վերլուծություն:			4		3
7.	Բնագրի լեզվական միավորների ձևաբանական վերլուծություն:			4		3
8.	Լեզվաբանական բնագրի շարահյուսական կապակցության եղանակներն ու միջոցները:			2		4
9.	Բնագրի շարահյուսական գծակարգի կառուցում:			4		3
10.	Շարահյուսական պարզ և բարդ կառույցները լեզվաբանական բնագրերում:			2		4
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				28		32

[6] Նման է օրացուցային պլանին:

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Գ. Խաչատրյան, Հայոց լեզվի ոլորաններում	
2.	Զաքարյան Ավետիսյան շարահյուսություն: Մարգարյան, Բառագիտություն, Մուրվալյան Հայերենի բառային կազմը, Սուքիասյան, Հայոց լեզու, Գարեգինյան Հայոց լեզու	
3.	Ռուբինա Նազարյան, Մայրենին բոլորի համար, Մարության Գործնական աշխատանքների ձեռնարկ հայոց լեզվից:	
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	Պաշարների շտեմարան	
2.	Ազգային գրադարանի մատենագիտական պաշար	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[7]
1.	Բնագրի հնչյունային վերլուծություն:	Հնչյունների դասակարգում: Բաղաձայնների և ձայնավորների դասակարգում:	2	գործնական, թեստ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2
2.	Բնագրի բառակազմական վերլուծություն:	Բառակազմություն, ձևութաբանական վերլուծություն:	2	գործնական, թեստ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2
3	Բնագրի ձևաբանական վերլուծություն	Ձևաբանական վերլուծության հիմնադրույթներ:	4	գործնական, թեստ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2

[7] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն:

4.	Նախադասության անդամների հարաբերությունը: Բառակապակցություն:	Բառակապակցություն, տեսակները:	2	գործնական, թեստ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2
5.	Բնագրային անդամների կապակցման եղանակներն ու միջոցները:	Առդրություն, խնդրառություն, համաձայնություն:	2	գործնական, թեստ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2
6.	Միակազմ և երկկազմ նախադասությունները լեզվաբանական բնագրերում:	Նախադասության գլխավոր անդամներ	4	գործնական, թեստ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2
7.	Բարդ կառույցները լեզվաբանական բնագրերում:	Համադասական, ստորադասական կառույցներ	4	գործնական, թեստ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2
8.	Լեզվաբանական բնագրի շարահյուսական վերլուծություն	Շարահյուսական վերլուծության հիմնախնդիրները:	2	գործնական, թեստ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2

12.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1.	Համաձայնության սխալները ժամանակակից մամուլում	Ենթակայի և ստորոգյալի համաձայնությունը: Սխալները ժամանակակից մամուլում	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացք	բանավոր	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2
2.	Բարդ համադասական նախադասությունները Բակունցի պատմվածքներում	Բարդ համադասական նախադասություն, տեսակները Բակունցի ընտրված գործերում	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացք	բանավոր	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2
3.	Խնդրառության սխալները հեռուստատեսային հաղորդումներում	Խնդրառություն, սխալները հեռուստատեսային հաղորդումներում	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացք	բանավոր	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2

4.	Բայի սեռի դրսևորումները Նար-Դոսի վեպերից մեկում	Բայի սեռի դրսևորումները Նար-Դոսի վեպերից մեկում	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացք	բանավոր	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2
5.	Բառի բառակազմական դրսևորումները Հրաչյա Սարուխանի պոեզիայում	Բառի բառակազմական դրսևորումները Հրաչյա Սարուխանի պոեզիայում	ռեֆերատ	Կիսամյակի ընթացք	բանավոր	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3 ՀՏՊ1, ՀՏՊ2

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Համակարգիչ, ինտերակտիվ գրատախտակ, համացանցի առկայություն:
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[8]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

---

[8]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.):

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Բնագրի լեզվաբանական վերլուծության առարկան և հիմնախնդիրները:
2. Բնագրի հնչյունային վերլուծություն: Հնչյունաբանական վերլուծության հիմնական սկզբունքները:
3. Բնագրի բառապաշարային քննություն:
4. Բառը լեզվաբանական բնագրերում:
5. Բնագրի բառակազմական վերլուծություն: Հիմնական առանձնահատկությունները:
6. Բնագրի ձևութաբանական վերլուծություն:
7. Բնագրի լեզվական միավորների ձևաբանական վերլուծություն:
8. Լեզվաբանական բնագրի շարահյուսական կապակցության եղանակներն ու միջոցները:
9. Բնագրի շարահյուսական գծակարգի կառուցում:
10. Շարահյուսական պարզ և բարդ կառույցները լեզվաբանական բնագրերում:

<u>Ա) (1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 9-10-րդ շաբաթվա ընթացքում)</u>

- **Ընդգրկված թեմաները.**

- Բնագրի լեզվաբանական վերլուծության առարկան և հիմնախնդիրները:
- Բնագրի հնչյունային վերլուծություն: Հնչյունաբանական վերլուծության հիմնական սկզբունքները:
- Բնագրի բառապաշարային քննություն:
- Բառը լեզվաբանական բնագրերում:
- Բնագրի բառակազմական վերլուծություն: Հիմնական առանձնահատկությունները:

<u>Բ) (2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 19-20-րդ շաբաթվա ընթացքում)</u>

- **Ընդգրկվող թեմաները.**

- Բնագրի ձևութաբանական վերլուծություն:
- Բնագրի լեզվական միավորների ձևաբանական վերլուծություն:
- Լեզվաբանական բնագրի շարահյուսական կապակցության եղանակներն ու միջոցները:
- Բնագրի շարահյուսական գծակարգի կառուցում:
- Շարահյուսական պարզ և բարդ կառույցները լեզվաբանական բնագրերում:

14.4. Գնահատման չափանիշները[9].

- Տեսական գիտելիքները՝ ընդհանուր իմացություն:
- Գործնական աշխատանքները՝ 2 ստուգում:
- Ինքնուրույն աշխատանքը՝ 2 ստուգում:

---

[9] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման:

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 -Հայոց լեզու և գրականություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.19.6 -Հայոց լեզու և գրականություն
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՀԼԳ/բ-016 - Բնագրի լեզվաբանական վերլուծություն</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">2 կրեդիտ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">4-ին տարի, 1-ին կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">28</td><td>Դասախոսություն</td><td></td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td></td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>28</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">32</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">60</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">ստուգարք</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">➢ Բնագրի լեզվաբանական վերլուծության զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
➢ Վերլուծության չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
➢ Վերլուծելու և զուգադրելու, համեմատության ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
➢ Բնագրի վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.

Գիտելիք

Բնագրի վերլուծության տեսական իմացություն

Հմտություն

Բնագրի վերլուծության գործնական հմտություն

Կարողունակություն

Ինքնուրույն վերլուծության կարողունակություն</td></tr>
</table>

Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1. Բնագրի լեզվաբանական վերլուծության առարկան և հիմնախնդիրները: Թեմա 2. Բնագրի հնչյունային վերլուծություն: Թեմա 3. Հնչյունաբանական վերլուծության հիմնական սկզբունքները: Թեմա 4. Բնագրի բառապաշարային քննություն: Թեմա 5. Բառը լեզվաբանական բնագրերում: Թեմա 6. Բնագրի բառակազմական վերլուծություն: Հիմնական առանձնահատկությունները: Թեմա 7. Բնագրի ձևութաբանական վերլուծություն: Թեմա 8. Բնագրի լեզվական միավորների ձևաբանական վերլուծություն: Թեմա 9. Լեզվաբանական բնագրի շարահյուսական կապակցության եղանակներն ու միջոցները: Թեմա 10. Բնագրի շարահյուսական գծակարգի կառուցում: Թեմա 11. Շարահյուսական պարզ և բարդ կառույցները լեզվաբանական բնագրերում:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	• Տեսական գիտելիքները՝ ընդհանուր իմացություն: • Գործնական աշխատանքները՝ 2 ստուգում: • Ինքնուրույն աշխատանքը՝ 2 ստուգում:
Գրականություն	Պարտադիր՝ 1. Գ. Խաչատրյան, Հայոց լեզվի ոլորաններում 2. Զաքարյան, Ավետիսյան, Շարահյուսություն 3. Մարգարյան, Բառագիտություն 4. Մուրվալյան, Հայերենի բառային կազմը 5. Սուքիասյան, Հայոց լեզու 6. Գարեգինյան Հայոց լեզու 7. Ռուբինա Նազարյան, Մայրենին բոլորի համար 8. Մարության Գործնական աշխատանքների ձեռնարկ հայոց լեզվից Լրացուցիչ՝ Պաշարների շտեմարան